

УДК 376-056.29.016:004

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАННІ ОСІБ ІЗ ОБМЕЖЕННЯМИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Дітковська Л.А.

Академія праці та соціальних відносин ФПУ, Україна

Визнання ролі інформаційних технологій та необхідність системи освіти відображати інтереси суспільства визначають завдання, зазначені у Національній доктрині розвитку освіти України, Державній програмі „Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці на 2006-2010 роки”, Законі України „Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки”. Серед цих завдань: впровадження ІКТ у навчально-виховний процес; підвищення доступності та ефективності освіти; підготовка до життя в інформаційному суспільстві; формування інформаційної культури та навичок застосування ІКТ у майбутній професійній діяльності.

Процес навчання осіб із обмеженнями життєдіяльності має певні особливості: нерегулярність відвідування навчальних занять; необхідність зменшення навчального навантаження; обмеження можливості розвитку творчих здібностей. Ці проблеми можуть бути частково вирішені у рамках використання електронних засобів навчального призначення, системи дистанційного навчання, Інтернет-ресурсів..

Використання електронних підручників у процесі навчання осіб з обмеженнями життєдіяльності дозволить прискорити й оптимізувати процес вивчення навчальних дисциплін завдяки тому, що інформація надається у структурованому вигляді, застосовуються мультимедійні засоби її представлення, а отже, усвідомлення, розуміння і запам'ятовування даних відбуваються набагато швидше. До того ж деякі електронні навчальні засоби містять електронні тести для контролю засвоєння матеріалу, і, таким чином, зменшуються витрати часу і зусиль на написання відповідей, збільшується кількість часу на роздуми над запитанням, і, значить, зростає продуктивність засвоєння навчального матеріалу.

Система дистанційного навчання, базуючись на таких принципах сучасної освіти як „освіта для кожного”, „освіта через усе життя”, має ряд переваг у порівнянні з традиційними технологіями навчання: максимальна індивідуалізація навчання; забезпечення кожній особі прийнятної для неї темпу сприйняття та ступеня складності матеріалу; перспектива самостійної діяльності; індивідуальна допомога.

Введення дистанційної форми для навчання осіб з обмеженнями життєдіяльності потребує вирішення таких основних завдань: забезпечення спеціальними програмами і навчальними засобами; підготовка навчально-методичних матеріалів; створення спеціальних дидактичних та психолого-методичних методик для вивчення конкретних предметів самостійно і за допомогою консультації викладача; розроблення індивідуальної навчальної програми; розроблення контрольних тестів; підготовка викладачів дистанційного навчання, які матимуть спеціальні компетенції у сфері навчання осіб з особливими освітніми потребами [2].

Робота з ресурсами Інтернет сприяє розвитку інтелектуальних, емоційних, соціальних навичок осіб із обмеженнями життєдіяльності, допомагає їм набувати естетичні знання, сприяє зростанню інтересу до літератури, науки і мистецтва та стимулює їх творчий потенціал. Так, застосування скайп-технологій дозволяє приймати участь у наукових конференціях, форумах, мережевих проектах; використання електронної пошти надає можливість листуватись, ділитися думками та ідеями, обмінюватися фотознімками, не виходячи з дому.

Впровадження у життя людей з обмеженнями життєдіяльності інформаційних та комп'ютерних технологій можна розглядати як один із провідних інструментів соціальної адаптації і реабілітації, як засіб самовираження, що компенсує фізичні недоліки людини [1].

Отже, використання ІКТ дозволяє особам із обмеженнями життєдіяльності навчатись і здобувати фахову освіту, займатись творчістю і науковими дослідженнями, тобто соціально адаптуватись до життя в інформаційному суспільстві. Тому подальшими завданнями вбачаємо впровадження дистанційної системи навчання, професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб із обмеженнями життєдіяльності; підготовку спеціалістів для роботи з особами зазначеної категорії; створення дистанційних систем моніторингу якості освіти; розробку методичних рекомендацій щодо застосування ІКТ у навчанні осіб із обмеженими можливостями.

Список використаної літератури:

1. Дітковська Л. А. Значення інформаційних технологій у соціальній реабілітації інвалідів // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – 2008. – №1. – С.5-10.
2. Дітковська Л. А. Технологія дистанційної освіти в навчально-реабілітаційному просторі навколо осіб з обмеженнями життєдіяльності [Електронний ресурс] / Л. А. Дітковська, А. Г. Шевцов // Технології інтелектуальної діяльності : міждисципл. наук.-практ. конф., 10-11 лют. 2009 р. , К. – Режим доступу: <http://www.psy-science.com.ua/department/oklad.php?mova=uascho=ua/knopki/mensaje/index.php>